

rok perel

zuzana brabcová

zuzana brabcová / **rok perel**

druhé město / brno 2012

rok perel

zuzana brabcová

© Zuzana Brabcová, 2012

© Druhé město - Martin Reiner, 2012

ISBN 978-80-7227-323-2

*To nejste vy.
To jsou jen vaše stíny.
Takže klid.*

I

**Krev, pachy, bílé fidorky
a jiné závislosti**

„Nauč mě všechny sprostý slova,“ zaprosila. Zapomněla snad na tu pomatenou kopolálickou ženskou tenkrát na Karlově mostě?

Měsíc si opíral svou kulatou bradu o zábradlí balkonu a civěl na jejich nahá těla bezelstně jako mongoloidní dítě. „Nauč mě všechny sprostý slova, ty nejtvrdší, co znáš.“

„K čemu ti to bude?“ uchechtl se. „Hledáš něco štavnatýho do jazykovýho sloupku? Najdi si je ve slovníku.“

Otočila se k němu zády, podepřela si hlavu rukou a v tu chvíli do ní vnikl přesně tak, jak se jí o tom před chvílí zdálo.

„Vždyť víš, ve slovníku nejsou,“ zašeptala.

Vyrůstala totiž s intelektuálně zaměřenou matkou, a tak slova, která se jí drala z úst v dospělosti v těch dosud nemnohých chvílích rozkoše, nehřměla řečí podvědomí, nýbrž šustila jejich knihovnou.

Natáhla se přes něj ke stolku. „Podej mi, prosím tě...“

„Papír a tužku? To už udeřil čas tvůrčích poznámek?“

„Ne. Tu kalkulačku.“

Chvilí ťukala do čísel a napjatě sledovala světelný obdélník, korespondující zvláště s kruhem měsíce. „To je neuvěřitelný...“

Zvědavě se zvedl na loktech.

„Tenhle dům má jedenáct pater. V každém je sedm bytů. To znamená, že v tuhle chvíli tu s náma spí přibližně dvě stě třicet cizích lidí.“

„A na tohle jsi potřebovala kalkulačku?“

„Peníze počítám z hlavy. Ale lidi mi nejdou. Brrr... to je hnus. Já nechci spát pohromadě s dvě stě třiceti lidma...“

„A teď si představ, že jsou to všechno Svědci Jehovovi. Nebo moonisti.“

„Nebo komunisti.“

„Taky dobrý. Ale oni přece všichni nespí...“

„A co teda dělaj?“ zeptala se s nadějí.

„Pláčou, zvracej litr fernetu na záchodě, milujou se jako my, přebalujou mimina, proklínaj Boha v záchvatu vraždící nespavosti – a ten starej olezlej ožrala z přízemí leze po čtyřech k telefonu, aby si přivolal záchranku, protože ho na prsou svírá bolest a nemůže dejchat. Teď je totiž ta hodina, kdy Prahou projížděj už jenom taxíky, sanitky a pohřební vozy.“

„V přízemí nebydlí starej ožrala, ale Igor, můj kamarád. Ale máš pravdu, je to notorickéj alkoholik. A mlč už, prosím tě,“ zachraptěla a vsunula kalkulačku do temnoty pod polštář. „Už jsme tu zase sami.“

Polkla ho a vydechla: „Dolly Buster říká, že je tohle ten nejlepší panák na světě. No nevím.“

Zahryzl se jí do ruky jako vlk.

Jednou, když byla malá, našla u popelnic z knihy vytrženou fotografii. Ten muž se jí líbil, nosila ho pak v penále.

„To je přece Jack London,“ identifikovala tvář soudružka třídní, zcela unesená svou příkladnou literární orientací. „Ale *tady* nemá být Jack London, *tady* má být rozvrh hodin.“

„Zamilovaná?“

„Co?“

„Právě jsi vyslovila nahlas slovo zamilovaná.“

„V dětství jsem byla zamilovaná do Jacka Londona.“

„Dost tuctové. Jack Rozparovač by byl originálnější a vzhledem k tvým sadomasochistickým sklonům i psychologicky pravděpodobnější.“

Rozsvítila lampu a pozorně a zamračeně, jako před chvílí kalkulačku, sledovala otisk jeho zubů na hřbetě ruky. „Nevim, kdo z nás dvou je sado maso. Neměli bychom mu pomoci?“

„Komu, proboha?“

„No přece Igorovi z přízemi.“

Trhla sebou. Do ticha praskla plechovka coca-coly, kterou právě otevřel a jejíž černý lepkavý zpeněný obsah se rozlil po jeho těle, jako by to bylo nějaké neobvyklé pokračování tmy ve skupenství kapalném.

„Křičela jsem u toho moc?“

„Šlo to. Což mi nevádí. Nesnáším teplou coca-colu a studený ženský.“

„To bylo dost trapný.“

„A co naopak?“ zeptala se po chvíli, když konečně usínala, zatímco on se probouzel, když zbledla noc a zvuky dne, rozvrzané a plechové jako dechovka, zalily jejich těla.

„Nerozumím. Co naopak? Jak naopak?“

„No, studenou coca-colu a teplý ženský, to snášíš?“

Když se konečně přestal smát, vytrhala mu všechny vlasy, navázala pečlivě jeden na druhý, až tak stvořila a upletla vlas jediný, dlouhý, předlouhý, a spustila se po něm do toho právě začínajícího dne, do budoucnosti, která se náhle rozevřela jako dosud zařatá pěst a o níž neměla v tu chvíli, tu noc ani páru, spustila se po jeho vlasu bezstarostně a nedbale jako sebejistý gangster, netušící, že už na něj dávno číhají všude kolem.

Ráno před zrcadlem, v němž se odrážela, zadrmlila svahilsky, protože s kartáčkem v puse: „No potěš pámbu, jestli mě někdo píše. Ještě že příběhy neexistují.“

Prodírám se davem. Ohromné náměstí, nádražní hala, zábavní park – kde jsem? Každý tu má u ucha mobil. Ženy i muži vzrušeně a důrazně artikuluji, pokyny jsou stručné, informace v holých větách, je to hloupé, ale představuji si obří elektrický kráječ, od něhož odpadávají slova, tvořící původně smysluplný celek jako jednotlivé plátky salámu. Možná jsem se octla v kosmickém navigačním centru.

A pak náhle pochopím, že si ti lidé volají vzájemně. Jeden druhému. Všichni. Je to bizarní komunikační pavučina; tamten téhle, on jemu, ony tamtomu, já tobě, lásko, ale ty jí... Proč spolu nezkusíme mluvit přímo? Jsme si přece tak blízko, otíráme se o sebe svými těly, dotýkáme se důvěrně špičkami bot, vrážíme do sebe kabelkami a lokty, zvednutými s našimi telefony... Ano. Všichni si volají vzájemně. Jeden druhému. Ale všichni mají přepnuto na záznamník, protože se ve skutečnosti nechtějí slyšet: tady totiž nejde o komunikaci, tady jde o to, vybrousit svůj vzkaz jako drahokam. Dokázat na minimální ploše sdělit maximum. Být favoritem zkratek. Uvěznit lidstvo do dítěte a vesmír do golfového míčku, nepatrné kuličky, mocné a těžké jako šém.

Ne, nemůžu už s tebou mluvit. Zakázali mi to a nejsem si už ani, po tom roce, jistá tvou existencí. Chci ti jen nechat vzkaz na záznamníku. A dobře vím, že jeho délka nesmí přesáhnout jednu minutu.

Když se to vezme kolem a kolem, Jakube, byla to moje první a poslední nevěra. Utkvěla mi v paměti snad jenom kvůli Igorovi – však víš. Zatímco můj náhodný milenec

poléval svou hrud' coca-colou, lila jsem do sebe výjimečně dobrý a výjimečně hořký fernet ve výjimečném množství. Jenom tato trojí výjimečnost mohla způsobit, že mě napadlo vyškemrávat na něm v posteli vulgarismy.

Den předtím jsem se s Igorem srazila dole v baráku u výtahů. Jako obvykle počkal, až Zdena odejde do práce a děti zmizí do školy, aby mohl nerušeně podniknout svou každodenní výpravu do sklepa. Všechny skřýše v bytě byly už totiž profláknuté: prostor za řadou knih, pod vanou, rezervoár na záchodě, vysoká rybářská bota (z časů, kdy s tebou chořoval na ryby), dokonce i ta dřevěná krabice s betlémem a vánočními ozdobami. Závislost dokáže být satansky vynalézavá, zažene vás do kouta a sevře tak pevně, až z vás začne tryskat nektar fantazie; ale i tato obdivuhodná potence má svoje dno. Neplácám, tak to prostě je. Dnes už o tom vím svý. Ale co až se proflákne i sklep? Co pak? Kam ještě níž, do jakých jeskyň, slují, štol, kráterů, podmořských hloubek budeme ještě ochotni spustit se se svou neřestí, se svým zatraceným tajemstvím?

Tohle už ale Igor řešit nemusel. „Čau, Lucino,“ zašklebil se, pusou plnou mentolovejch bonbonů.

Koho jimi chtěl obalamutit? Puklinami jeho svěžího dechu páchl rozklad.

„Čau, Joudo.“ Všechny známé oslovoval zásadně Jouda z Máslovic, a oni mu to opláceli.

Byl v rozpacích, povytahoval si zasviněný vytahaný tepláky a tvářil se provinile jako každý alkoholik. Evidentně ho štvalo, že ho zdržuju, že mu tarasím cestu k rumu, který se tam dole ve sklepe neodolatelně třpytil v prázdné kastli od televize jako zlaté tele. V náhlém záchvatu inspirace si sáhl do zadní kapsy tepláků.

„Hele, nastav... zápěstí, nebo vlastně předloktí nebo co to je...“

Poslušně jsem natáhla paži a vyhrnula si rukáv. Kdyby mi teď vrazil ve stříkačce rovnou do žíly svůj vlastní osud, ani by mě to nepřekvapilo. Ale on moje předloktí zvedl ke rtům a pečlivě, několikrát za sebou je olízl. Pak na to místo pevně přitiskl nějaký obtisk a držel... Když sejmul papírek, objevil se mi na kůži myšák Mickey.

„Tak se měj!“ volal za mnou radostně. A ta nevinně šibalská, infantilní radost z toho, jak se mě šikovně a vtipně zbavil, mi sevřela srdce prudkou lítostí.

Bleskurychle odšmajdal v pantoflích tam dolů, do svého posledního podzemního útočiště, všechny vnitřnosti už vzrušeně nachystané ke svatému přijímání.

Ještě dlouho jsem slyšela jeho klíče. Zvonily nakrápěle a strašně a bez pauzy, protože Igorovy ruce se už ani na okamžik nepřestávaly třást.

Tak to bylo, Jakube, a ty to víš. Tu noc, kdy jsem ti byla poprvé a naposledy nevěrná s Lubošem, jehož duchaplné řeči a druhotné pohlavní znaky mi už dávno vypadly z paměti, skutečně zaparkoval před naším panelákem pohřebák.

„Neměli bychom mu pomoci?“

„Komu, proboha?“

„No přece Igorovi z přízemí.“

Aniž jsem to mohla tušit, provymýšleli jsme se tu noc s Lubošem ke skutečnosti.

Igor se večer v hospodě vsadil s kamarádem, že když vypije za půl hodiny litr rumu, prodá mu kámoš toho starýho cadillaca za babku. Bylo to krásný auto, stejně starý jako Igor, jeho klukovskej sen. A Igor ho vyhrál. V noci, když se šel Martin, jeho jedenáctiletý syn, vyčurat, našel tátu ležet v předsíni na koberci udušenýho zvratkama.

Snad mu aspoň, když ho ukládali do rakve, sundali ty sešmajdaný pantofle.

Nebrečela jsem. Vyšla jsem na balkon za apatickou tváří měsíce. Ale nebyl tam. To, co tam bylo, převalovalo se hnusně jako neidentifikovatelný blaf ve školní jídelně. Viditelnost nulová. Smog. Inverze. Cyklon B.

Prorazila jsem zuřivě zeď té mlhy zvednutou paží, na níž mi pořád dřepěl ten usměvavej myšák s kulatejma ušima. Igore, ty blbče, ty notorickej Joudo z Máslovic... kde jsi? Kam ses teda nakonec promachroval?

Svou ruku se zatatou pěstí stále ještě ztracenou v mlze, ucítila jsem, jak mi po zápěstí naposledy přešel Igorův jazyk.

„Tohle nezvládneš. Tohle sama nezvládneš. Co mám sakra dělat? Kam mám zavolat? Do prdele!“

Jakub nikdy nemluvil sprostě. Vulgarismy nebývají zrovna silnou stránkou učitelů na základních školách.

Byl jí v patách, pokud to šlo: beze smyslu se potácela bytem jenom ve spodních kalhotkách a odněkud z ní draly se ven nelidské steny kočky, které přivázali zmetci k ocasu poloprázdnou konzervu fazolí. Nebo nějakéj chcíplej hnus. Nebo její vlastní mrtvé mládě. Ať sebou zmítala sebevíc, nešlo se toho zbavit.

Za ní se táhly snad ty fazole v rajské omáčce, krvavej šlem, a v té stopě klopýtal ječící Jakub, buddhistická odevzdanost ta tam. „Tak kde máš to číslo? Dej mi to číslo! TO ČÍSLO!“

Nějaká divadelní hra by mohla takhle končit, pomyslel si pan učitel nevhodně. Jak ženská jenom ve spodárech, pomatená bolestí, opouští scénu po čtyřech... A za ní ten krvavej šlem jako červená nit vinoucí se... ne už životem, ale z života. Zborcené harfy tón, a opona. Konec. Třetí odvar z Becketta.

Vycenila zuby na telefon. Byla až uměle bledá, jako ta slavná pařížská postavička, katatonický mim, jako kdyby

jí hladil tváře prstama zmazanýma křídou. Prsa jí visela dolů a černě nalakované nehty měla ohryzané do krve. „Tohle je telefon. Je tohle telefon? Jakube, přísahaj, že je tohle *telefon!*“ zaprosila a začala ze sebe strhávat kalhotky.

„Ano, ano, přísahám, tohle JE telefon a tohle jsem já, ty krávo pitomá, a dej mi už to číslo a nech si ty kalhotky, aspoň ty kalhotky si nech...“

Tak tohle byla jeho žena. Několikrát s ním byla dokonce na rybách. Znali se od první třídy. Už tehdy pro něj byla autoritou. Úkoly bez kaněk, při hymně v pozoru, radost pohledět. Už v patnácti měla přečteného celého Balzaca. Pomohla mu zbavit se mrzačící závislosti, té jediné, jíž kdy v životě trpěl, závislosti na matce. Prostě jednoho dne, bylo jim dvacet a on měl na hlavě klobouk po dědečkovi, přišla suverénní a klidná jako vždy a přehryzla tu pupeční šňůru vlastníma zuby. A teď se tu svíjela a kroutila, NIC NEŽ NERV. Vyslovil to nahlas. Ubohá, ošklivá a k politování, jako by ji právě skalpovali. Postřelená škodná. Jen torzo dávno mrtvých hodnot. A když si pomyslel, kdo, co z ní udělalo takovou trosku!

Teď tedy on použil vlastní zuby: rozerval prostěradlo na pruhy a zběsile jí začal omotávat krvácející zápěstí. Plakal a opakoval: „Ty krávo pitomá, ty krávo jedna pitomá, hovno se ti stalo...“

Prudce vstala, nečekal to, a vši silou těch svých zafačovaných rukou nadzvedla jeho psací stůl, až třicet sešitů českých jazyků domácích popadalo na zem. Začala bušit do dřeva. „A tohle je stůl, vím to, aspoň na tom se snad dohodnou všichni bez rozdílu.“

Nechtěl ani v nejmenším nějakým filozofickým bláblem zpochybnit její poslední dětinskou jistotu. Pohybovala se po bytě jako užaslé roční dítě. Učila se chodit, těžko-

pádně vyslovovala, dotýkala se věcí a strkala je do pusy. Vyndala si z úst oslintanou krabičku od zápalek a soustředěně ji položila vedle popelníku.

Za několik minut promluvila klidně, srozumitelně, s typickou ironií v hlase, a poprvé se mu dokázala podívat do očí. „Vzpomeneš si někdy na Igora? Jak je to vlastně dlouho, co se uchlatal? Myšáka Mickeyho se mi podařilo smejt až za tejden. Igor moc dobře věděl, která bije. Učítýlkové vědí o závislostech prd.“

Bez jeho vůle. Bez jeho vůle, sama mu vyletěla ta ruka a on ji vši silou udeřil do tváře. Poprvé v životě. Pak mu konečně vyhledala to telefonní číslo a dostala zdravou barvu.

Sedím na lavici, těsně za zády žhnoucí ústřední topení. Proč? Je přece červen. Aspoň myslím. Teplé dni. A přece se třesu, nedá se to zastavit. Je mi příšerná zima, jako by mě definitivně soupli do mrazáku. Před nedávnem jsem přece byla s Terezou na knižním veletrhu. V tuto chvíli mi neolit připadá pravděpodobnější. Nechala jsem si tam podepsat kalendář s reprodukcemi fotografií Jana Saudka, i s věnováním k narozeninám. Mým ne. Manýrismus na entou. Potkala spoustu známých, zakomunikovala si jedna radost. Byli jako stíny. Už víc než rok byli všichni mí přátelé jako fantomy sebe samých, vetknuti do staré neživé fotografie, polozapomenuté pohlednice z minulosti, přestože jsem s nimi byla tady a teď. Nemohli za to. Celou mou přítomnost měl zkrátka pevně sevřenou v hrsti někdo jiný.

Taky jsem tam bůhví proč šlohla asi dvacet cukříčků ke kávičce, v bufetíčku z dózičky, když se nikdo nedíval. Ale zdrobnělinkama nepřestane být krádež krádeží. Lež lží. Zrada zradou. Vražda vraždou. Na to nezapomeň. Nezapomínej na to ani na okamžik – nechť tě tato jistota

probouzí k ránu kopancem jako gestapo, jako kat, jako ledvinová kolika. Amen.

Sedím na lavici, ruce mezi stehny, abych zastavila ten třas. Mít v nich klíče, zvonily by nakřáple a strašně a bez pauzy. Možná že tenkrát v Listopadu byl Václavák narvanější samýma nevyléčitelnýma roztřesenějšíma závislákama.

Naproti na nástěnce pod hyperrealistickou perokresbou pavouka (patrně autoportrét některého z pacientů) takový ty kecý o duševním zdraví, jako že nic není tak horký, aby se to nedalo sežrat, a že utrpením rosteme a tak. Mám to v malíku. Z Dostojevského. V patnácti jsem přečetla jeho a Balzacovy sebrané spisy. I to byla jistě jedna z příčin mé dnešní hospitalizace.

Každou chvíli se otevřou a zavřou lítačky na oddělení. Není uzavřené, aspoň to. Vycinkali jsme si svobodu, od převratu je personál od pacientů k nerozeznání.

Chvíli přemýšlím o koprolálii, což je prosím chorobné nutkání k používání neslušných výrazů. Jsem šťastná, že se mi chvíli daří přemýšlet o koprolálii, vděčná za každou vteřinu, kdy mi zmizí z hlavy... jedna tvář, jedny oči, jeden hlas, jedna chůze, jeden úsměv, jedno tělo. A hlavně jedno hrdlo. Jeden hebký krk, tepny, ohryzek, bledá pleť s mateřským znaménkem, důlek mezi klíčními kostmi, tajemství a červený pupínek, skrytost a zlatý řetízek...

Koprolálie: v jistém období dospívání jsem trpěla úzkostí, že jí propadnu. Potkala jsem totiž jednou na Karlově mostě ženskou, pádlovala kolem sebe nebezpečně rukama a ze zmalovaných rtů, z bůhví jakých zasutých vrstev podvědomí se jí nezadržitelně dral proud sproštěných. Lidé se zastavovali a otáčeli, upřímně potěšeni vzácným a bezplatným tyjácem. A když z její inspirované mysli vyplul ten nejtěžší kalibr, seběhla jsem celá rudá (vybarvená tak pěkně vlastní nevinností, panenstvím

a všeobecnou prudérností reálného socialismu) dolů po schodech na Kampu. Hezky se říká, jako by mi za patama hořelo. Ano, jako by mi...

A od toho zážitku jsem se ponořila do té úzkosti jako do hnusný vody ve vaně, v který se přede mnou vykoupalo sto smrdutejch bezdomovců.

Bylo to se mnou fakt špatný: na mejdanech, v metru, v kavárně s kámoškama, ve frontě na výjezdni doložku, při časté kontrole občanských průkazů, při několika výsleších, které jsem absolvovala kvůli ilegální protistátní organizaci svého kamaráda, o jejíž existenci jsem neměla ani tušení a jejíž členskou základnu tvořil kromě něj ještě jeden obstarožní hipízák ze Smíchova... Naproti mně seděl sotva zahlédnutelný estébáček, drobounká pitvorka k lítosti, takové kapesní vydání Engelsova Podílu práce na polidštění opice, a já zas rudla děsem, že mě napadne nějaká nehoráznost, že tomu prostě nedokážu zabránit, že mu najednou řeknu s plachým úsměvem členky Kühnova dětského sboru nějakou chraplavou sprostárnu, a nejhorší to bylo při hodinách dějepisu; znáte to, zakyslé ticho ve třídách, páchnoucí svačinami, hormony a levnou voňavkou, prostě to bývalo nejnutkavější při výkladu českých dějin.

Ale všechno dobře dopadlo, bez obav. Happy end jak z Harlequina – přestože mě z počínající duševní poruchy nevyлéčila svatba, ale pouze zcela banální ztráta panenství na večírku s totálně ožralým spolužákem.

Lítačky se zase otevřely. Koproalácké intermezzo to tam. V nich dva sympaťáci ve flanelových košilích vlekli, každý za jedno držadlo, takovou tu velkou plechovou nádobu, tuším, že se jí říká varnice, s obědem.

Jeden z nich na mě vycenil těžce zkoušený chrup boxera. „Nesem karboše. Dneska budou k obědu karboše. Máš ráda karboše?“ zašišlal mezerou mezi předními zuby.

„Já miluju, miluju karboše,“ řekla jsem co možná nejprocítěněji, s pokusem o zjevnou emfázi. „Jsem šťastná, opravdu šťastná, že budou dneska k obědu karboše.“

V tu chvíli přede mnou bílý plášť. Doktorka Pilátová. Měla to napsáno na dveřích. Mé vyznání lásky ke karbanátkům přijala jen s mírně zvednutým obočím. Profík všechna čest.

Vyslovila mé příjmení s otazníkem. Přikývnu poněkud nejistě – moje tělo, moje mysl i moje jméno zůstalo totiž uvězněné v jednom bytě na Chodově, přikurtované k dvojlůžku s proleželou matrací, jejíž autobiografie by se stala bestsellerem. Patří mi ještě? To jméno?

„Pojďte dál.“

Než jsem vešla, otočila jsem se ještě za novým zaskřípěním lítaček: z oddělení právě vykráčela krásná holka, vysoká a hubená jako modelka. Světlé vlasy na ježka, tmavé brýle, nepřístupně semknuté rty. Přejela mě pohledem, je to evidentní, i když nenápadné za těmi tmavými skly. Doslova přejela. Ležím na asfaltu, zatímco ona chladně ujíždí ve svém fáru z místa činu.

Co když bude mít postel na pokoji hned vedle? Její nepřístupně semknuté rty hned za rozviklaným nočním stolkem? Blbost: je to určitě sestra, právě jí skončila služba. A navíc vygumovaná husa k tomu.

Třas sice trvá, ale lehce nahrbená široká záda v bílém plášti mě uklidňují jako zimní zátiší, zasněžená pláň s dobrotvým ledním medvědem. Na stěně ale reprodukce Boschovy Zahrady rozkoší. Dost silný kafe. Rozmluvilo mě: valí se ze mě sajrajt, bolest, sliny kocoviny, láska, láska, plivu krev jako při mnohonásobný resekcí, vyplivuju slova jako zkažený zuby, Pilátová na mě nevzrušeně mžourá zpoza svých padajících brýlí, začne si je čistit cípem pláště lhostejně a uvolněně, jako kdybych jí diktovala recept

na nějakou vegetariánskou specialitu, ne, tuhle ženskou už nemůže nic překvapit a vyvíst z míry, je v pohodě jak Buddha, Jakubův typ, styl a ideál; obvaz neprosakuje – budou to tedy asi stigmata, to, co mi začíná zase krváčet. Chci pryč z toho bytu na Chodově, ale zamkli mě tam a dveře zatloukli prknama, mohu jen vzteky strhávat a žrát tapety. Skalpel, kletba a voodoo je na nic.

Pilátová mě občas přeruší nějakým nejnepřijatelnějším dotazem, jako v kolika jsem se naučila chodit na nočník, jestli moje prababička neměla rozštěp rtu a u jaké zdravotní pojišťovny jsem přihlášená.

Jsem k nezastavení. Chrlím ze sebe ten rok kupodivu s precizní artikulací, ale je to už k nesnesení dlouhý, furt dokola, každý ví, co bude dál, nuda, jako kdybych předčítala, nahrávala oba dva díly Idiota na kazetu pro slepce.

Konečně mě přeruší. Propíchně klidně ten nafukující se balon, můj monolog jen zasyčí a pleskne sebou uboze k mým nohám. Monolog srdceryvný natolik, že brečím, dojala jsem svým příběhem jen samu sebe, uvědomuji si, že brečím, ještě že jsem už čtrnáct dní nepoužila řasenku, hebce se lituju, a je to sladké, ta sůl, sladké a osvobozující, má sůl je sladká, když mi k zblití zhořkl tvůj med.

„Víte něco o závislostech?“

Trochu na ni vyvalím oči.

„Pár dní, možná týden čtrnáct dní budete mít abstinenční příznaky. Nechutenství, nezvladatelný třas,“ není slepá, Pilátová, že jo, „nespavost, závratě, úzkosti, bolesti hlavy, dočasné ztráty orientace...“

To snad stačí?!

„Je bezvadný, že brečíte. Hodně brečte. A zkuste běhat.“

„Běhat?“

„Ano. Je tu velká zahrada.“

Skvělé. Přímou vidím ty každodenní psychofyzické tréninky: plačící sprinterka v adidaskách.

„Podívejte se na ten rozpor,“ pokračuje klidně. „Celou situaci jste s to s přehledem, racionálně analyzovat. Vaše emoce jdou ale zcela opačným směrem.“ Rychle rozpřáhla ruce, až jsem se lekla, že mi jednu vrazí jako před pár dní Jakub. Ne. Naštěstí jen gestem zobrazila kategorický rozchod mých emocí s mým rozumem. Sbohem.

„Vyplivni inteligenci, řekl jeden zenový mistr,“ pokusila jsem se Buddhovi zavděčit. Jako by ale mou těžce vydrženou duchaplnost přeslechla.

„Sedíte tu zhroucená a shrbená jako stařena. Všimněte si, jak si pažema zakrýváte prsa. Poloha embrya. Chcete nebýt, nebo se aspoň vrátit do matky.“

Kdo z nás dvou je blázen? Začíná mi být sympatická.

„Myslíte často na sebevraždu, že jo? To je normální, protože teď nenávidíte svoje tělo. Vaše tělo bylo rok milované a hýčkané, užívalo si rozkoší, o jakých se mu nikdy ani nesnilo,“ mrkla jsem na Bosche, kroutila se tam jedna nahatá figurka, jako když mi z oka vypadne, „a vy teď budete mít tendenci to tělo za to trestat. Dejte si pozor na vážné psychosomatické komplikace, které by proto mohly nastat. Ale zvládneme to, žádnéj strach. Berte léky, zkuste jíst, choďte na skupinu a určitě na psychogymnastiku, hodně se hlaďte a masturbujte. To je zatím všechno, můžete jít.“

Vyšla jsem na chodbu. Na lavici seděl další cvok na holení. Dotkla jsem se topení. Bylo studené. Proč by taky topili? Byl přece červen.

Jakub za mnou chodí obden. Nosí mi dobré vody a bílé fidorky. Tereza nevolala, nic o ní neví. Sedáváme spolu v zahradě na dvou pařezech. Včera mi přinesl dopis od Pavla.

Milá Lucie,

strašně rád bych Ti psal do trochu lepších časů, než máš teď, až z Tvého dopisu jsem se dozvěděl, co s Tebou je. Jakub mi nic neřekl, asi to nejde, do telefonu. Já na Tebe myslím každé den, i když to Ti nepomůže. Já teď na týhle stránce nic chytrého nevymyslím, Lucie, já jen vim, že my dva jsme podobně vnitřně ustrojený, my tohle všechno musíme přežít, lásky a jiný běsy, to, co Tě přejelo, je něco, co spousta lidí nezažila a nikdy nezažije, ale Tebe to nezabilo, tak Tě to posílí, to je ten princip, že když seš dole, díváš se vzhůru, ten sv. Pavel — „když jsem sláb, jsem silný“. Tomuhle věřím, protože takhle žiju, a uvědomuju si, že mam vlastně pevně krytý záda, nemůžeš upadnout, když ležíš. Je to možná blbý nebo blbě řečený. Ty víš, co je to žít na hraně žiletky, já si někdy říkám, jak žiju já, měsíc mě bolí žaludek, obchoduju se stovkama milionů po telefonu, kurzy plavou a je to loterie a je to absurdní, pak sedim na náměstí na pivu, nemyslím na nic, mam takovej rozostřenej pohled, jsem unavenej a pořád ospalej. A nikoho novýho si nechci pustit k tělu, otevřít se někomu, aby mě vykrad, my musíme všechno tohle vydržet, Lucie, Ty se musíš opřít o Terezu a o Jakuba, a je spousta neviditelnejch věcí, který máš a který Ti zase daj rád, a čas je dobrý analgetikum, takhle to prostě funguje. Znáš mě, jakej jsem nenapravitelnej optimista. Lucie, zanedlouho se sejdeme v Praze v lepších časech, přinesu Ti růži, žlutou, jako poprvé.

Tvůj Pavel

Vedle za rozviklaným nočním stolkem neleží atraktivní nepřístupná bloncka, ale stokilová Miluška, trpící fobií z dopravních prostředků, výtahů a pavouků. Je to netaktní a bezcitné, ta perokresba pavouka na nástěnce. Miluška kolem ní prochází na záchod se zavřenýma očima.

Její noční stolec připomíná regál v parfumerii: neustále se natírá nějakými krémy, jinými na dopoledne, odpoledne, večer a noc. Spodní kalhotky si vyměňuje třikrát denně a na levou půlku zadku, na mě vystrčenou, si lepívá jakousi zázračnou náplast proti klimakterickým potížím.

Přitrouble dobrotivý úsměv jí zmizí z tváře jen tehdy, když na pokoj přijede s kýblem na kolečkách uklízečka. Každý její pohyb, každé máchnutí hadrem, které je snad méně razantní a důkladné, než by podle Miluščina hygienického ideálu mělo být, sleduje zavile ostražitým pohledem. To napětí kolem ní vytváří nebezpečnou auru, šíří se v kruzích a je nakažlivé: za chvíli všechny ženské sedí na postelích a propichují očima uklízečku jako čarodějnici posedlou ďáblem. Už už zapraská oheň a hranice vzpláne – do pokoje naštěstí vchází Pilátová.

„Jíte?“ vybafne na mě.

Sotva pohnu očima, natož ústy. Komunikace je nemožná: nemá ryba dorážít na trup ponorky, v níž je uvězněná. Triviální symboly: ryba je mlčení, ponorka uzavřenost. Moje rty jsou rozpraskané. Moje tělo pod prostěradlem hodinu za hodinou proměňují zázračnými prstama kněžky v mumii. Kněžky, ty děvky, podlý mrchy. Vzduch. Pokouším se dýchat co nejméně, protože mě při každém nádechu udeří bůhví odkud vůně lastur. Bolest snad až v chromozomech; mumie, larva, která pukne, už brzy, a ze mě vyletí někdo úplně jiný.

„Jíte?“ zopakuje Pilátová sice hlasitěji, ale stejně otráveně.

Rty rozpraskané, pleť vysušená, spodáry jsem si nevyměnila už čtvrtý den, kartáček na zuby jsem si zapoměla doma. Chudák Miluška.

„Nejí, pani doktorko, nejí,“ odpoví za mě snaživě. „Ne-